Ч. 249. Второк 5 (18) падолиста 1902. Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в п. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — Гостина німецкого цїсаря в Анґлії. — Замах на бельгійского короля.)

Як доносять з Відня, ведуть ся там пильно переговори з провідниками сторонництв в цїли залагодженя теперішної парляментарної кризи. Є надія, що вже в найблизшім часї найде ся дорога до такого виходу, а то в наслїдок порозуміня вірноконституцийних Нїмців, Чехів і Поляків. Окрім вірноконституцийного, також і людове нїмецке сторонництво приклонює ся до порозуміня і коалиції з Чехами, та не знати лише, чи ті послїдні не зірвуть переговорів, коли прийде ся зробити які уступки Нїмцям. На всякий спосіб є надія, що вже до вітрка ситуация вияснить ся.

Нїмецкий цїсар — як звістно — гостить в Анґлії у короля Едварда VII. Льондоньска праса заздалегідь вже остерігала анґлійских мінїстрів, щоби мали себе на осторожности і не пішли задалеко в жадних заявах або зобовязанях супротив Нїмеччини. Бо хотяй Вільгельм II. не взяв з собою сим разом державного канцлера ґр. Більова, і ся подорож має носити виключно приватно-фамілїйну цїху, то однак після загальної опінїї, не остане і без політичних наслїдків. Енерґічна і овіяна духом национального самолюбства особистість нїмецкого цїсаря не залишить жадної нагоди для позисканя користий для своєї держави. А ходить тут Нїмеччинї о позисканє кінцевої стациї для беґдатскої зелїзницї над берегом Перского заливу. Те дало би приступ до моря новій артериї торговельній Малої Азиї. Справою сею заняла ся також і росийска праса, бо она нарушувала би також і росийскі інтереси. Анґлійці-ж самі не приклонні до яких небудь уступок на користь Нїмеччини, яка своєю кольоніяльною політикою чимало шкодить торговельним інтересам Анґлії, а також своїми манїфестациями в користь Бурів доволї ярко зазначила свій неприхильний настрій супротив Анґлії. Тому то і привитанє внука обожаної анґлійским народом королевої Вікториї, було дуже холодне і церемоніяльне так зі сторони праси, як і публики.

В суботу перед полуднем, коли бельгійский король Леопольд II разом з королївскою родиною виходив по богослуженю за душу бл. п. королевої Генриети з церкви, вистрілив до него якийсь чоловік три рази з револьвера. Кулї не поцїлили короля і лиш одна пробила вікно повоза і легко ранила маршалка двора ґр. д'Ультремонта, що сидів побіч короля. Виновника зараз увязнено і відставлено на полїцию. Переслуханий зізнав, що називає ся Дженнаро Рубінї, єсть Італїянцем, родом з околиць Неаполя і прибув перед кількома днями до Брукселї з Льондона. Признав ся до вини і заявив, що єсть анархістом і хотів короля убити. Ревізия, переведена сейчас в єго мешканю, не викрила нїчого. Найдено лиш скриню наповнено книжками і кілька листів. Коли Рубінїого арештовано, крикнув: я був дуже нещасливий, а на вид такого богатства... Слів своїх не міг докінчити, бо товпа народу кинула ся на него. Полїция лиш з трудом увільнила єго з рук розяреної товпи і відвела до арешту. Злочинця покалїчено палицями і ножем. — Вість о замаху розійшла ся скоро по цїлім містї і викликала живе порушенє. Часописи видали в суботу надзвичайні додатки, в котрих висказують обуренє з причини замаху. В суботу по полудни виїхав король до Ґренендель коло Брукселї. Вчера переслухувано анархіста Шапелля, о котрім Рубінї сказав, що єго знає. — Часописи доносять, що полїция наміряє арештувати богато анархістів замешкалих в Брукселї.

ЧОРТ.

(З француского — Ґі де Мопасана.)

Мужик стояв напротив лїкаря при постели вмираючої. Стара мати, спокійна і блїда, гляділа з самовідреченєм на обох і чула їх розмову. Мала умерти; не противила ся своїй доли; прийшла єї пора: мала девятьдесять і два роки.

Скрізь вікно і відчинені двері вливало ся проминє липневого сонця і дрожало на нерівній доливцї, утоптаній босаками чотирох поколїнь. Заносила запахом піль, що навівав теплий вітрець, запахом трав та збіжа і спаленою полуденною жарою листя. Польові коники сьпівали, наче хотїли набавитись хрипки, і наповняли воздух голосним сверчанєм, похожим на гомін деревляних калатавок для дїтий.

Лїкар сказав голоснїйше:

— Гонорію! годї полишати матір зовсїм саму в такім станї. Кождої хвилї може прийти конець.

Мужик зі смутком повторив:

— Але-ж я мушу звезти збіже до стодоли; і так за довго стоїть у поли. Тепер сама погожа пора. Що ви на се матїнко?

Умираюча бабуся, котру ще не покинуло нормандске скупарство, потакнула чолом і оком і казала синови звезти збіже до стодоли, а їй дати умерти самій.

Та лїкар розгнївав ся і тупнув ногою:

— Простак ви! розумієте? Я на таке не позволю! розумієте? А коли конче сегодня мусите привезти збіже, то підіть по стару Рапетиху, нехай стереже вашої матери. Я так хочу! розумієте? А коли не послухаєте, то здохнете про мене, як собака, коли зайде на вас хороба! розумієте?

Високий, худий, лїнивий в рухах мужик, мучений непевностию, боязнию перед доктором і привязаний до заощадженого гроша, вагував ся, міркував, числив.

— А кількож она бере, тота Рапетиха?

Лїкар закричав:

— Абож я знаю? залежати-ме від сего, на як довго єї возьмете. Сторгуйте єї. Але тут має бути за годину! розумієте?

Мужик рішив ся.

— Іду, іду! Нема чого гнїватись, пане докторе!

Доктор уже на відхіднім закликав:

— Добре, добре уважайте лишень. Ви знаєте, що я в гнїві не знаю жартів.

Коли вийшов, мужик обернув ся до матери і сказав з резиґнациєю:

— Іду по Рапетиху, коли той каже. За хвилю верну ся.

* * *

Стара Рапетиха стерегла мерців і вмираючих в селї та в околици. Відтак, коли зашила своїх клієнтів у полотно, з котрого не мали вже вийти, вертала вже до свого желїзка, щоби прасувати білє для живих. Поморщена, як торічне яблуко, зла, завислива, скупиця до нестями, згорблена вдвоє, немов від невпинного посуваня желїзка, зломила ся в хребтї, при видї коная мала, бачилось, якесь цинїчне уподобанє. Не говорила нїколи нї прощо, хиба про людий, на смерти котрих була сьвідком, — а розповідала з великою докладностию, з подробицями, так як ловець розповідає про свої пострїли.

Коли Гонорій Бонтан прийшов до неї, она приладжувала краску на застяжки мужицкі. Він повитав єї.

— Добрий день! Що чувати коло вас? Усе гаразд, Рапетихо?

Обернула ся до него.

— Все старе, все старе. А що коло вас?

— Коло мене? Все гаразд! Тілько щось з материю.

— З материю?

— Зле! матїр....

— А щож вашій матери?

— Трохи що не пійде на той сьвіт....

Старуха виняла руки з води. Синяві прозорі каплї спливали їй з пальців. Нежданно запитала она з співчутєм:

— То вже так зле з нею?

— Доктор каже, що і до завтра либонь не дочекає.

— Ну то певно зле з нею!

Гонорій вагував ся. Хотів підготовити ґрунт для свого предложеня, але чуючи, що нїчого не впало єму на гадку, рішив ся в однїй хвилї:

— Кілько бя ви взяли, щоби бути при нїй, поки не вмре? Знаєте здорові добре, я не богач. Навіть наймита тримати не годен. Таж

Новинки.

Львів дня 17 го падолиста 1902.

— **Звичайний IX. загальний збір товариства ґімн „Сокіл" у Львові** відбуде ся в неділю дня 30 падолиста 1902 р. о год. 4 вечером в комнатах Сокола ул. Підвале 7. Порядок збору: 1. Відчитане протоколу з послїдного звич. збору; 2. Звіт з діяльности старшини за рік 1901/2; 3. Звіт касовий; 4. Звіт комісиї контрольної; 5. Вибір голови, двох заступників голови, 9 членів старшини, 3 заступників старшини, 3 членів комісиї контрольної і 3 настоятелів вправ; 6) Зміна статута; 7. Внесеня і інтерпеляциї.

— **З філїї „Просьвіти" в Тернополи.** Канцелярия філїї „Просьвіти" в Тернополи містить ся в „Рускій Бесїдї" при улици св. Івана і там кождої середи та пятниці від 1—3 години по полудни буде можна засягати всяких інформаций в просьвітно-економічних справах.

— **Важне для катихитів і тих, що учать релїґії в народних школах.** Третю часть практичного провідника для катихитів, в котрій поясню̂є ся наука релїгії для 5 і 6 степеня зглядно для 3 і 4 кляси народних шкіл, можна набути в книгарнях ім. Шевченка і Ставропигійскій у Львові по цїнї 2 К 40 сот., з почтовою пересилкою о 20 сот. більше. Першу і другу часть тої книжки можна набути рівнож в згаданих книгарнях по цїнї 2 К 40 сот., а з пересилкою почтовою о 20 сот. більше.

— **Громадяни села Увиня,** брідского повіта, закупили від властителів пп. Новаковских обшар двірский в Станинї, що складає ся з 454 морґів землї, горальнї і економічних будинків. Купно згоджене за 205.000 кор., на що громада заплатила готівкою 89.869 кор., а решту має заплатити ратами галицкому кредитовому товариству.

— **Сиґналїзоване полудня.** Технїчний департамент львівского маґістрату виготовив проект сиґналїзованя 12-ої години в полудне гарматним вистрілом з цитаделї. Обсерватория з полїтехніки давала би знак на цитаделю, а цитаделя оповіщала би полудень мешканцям міста. Кошти обчислено на 500 кор. річно, а справа прийде під наради міскої ради.

— **Земля на продаж.** В Маняєві, повіта золочівского, парцелює ся фільварок около 600 морґів, в тім 350 орного поля і корчунку, 50 морґів сїножати а 200 морґів лїса. Земля пшенична. Цїна від 400 кор до 500 кор. за морґ. Млин водний на 4 каменї. На корчунку дуби. Зголошеня до о. Филемона Тарнавского, пароха в Маняєві, п. п. Олїїв.

— **Земля на продаж.** В селї Молошковичі, яворівского повіта, є часть обшару двірского до розпарцельованя. Поля орного 300 морґів, около 50 морґів зрубів 7 до 8-лїтних. Земля чорна, легка до ораня, з малою примішкою піску. Цїна за 1 морґ 260 К. Село віддалене від: 1) Яворова, 2) Городка, 3) Янова по 2 милї. Близших інформаций уділить місцевий парох Лев Тиховский в Молошковичах, почта Біла Гора (Weissenberg).

— **Пригода шевця-пяниці.** В селї Камінцї в Позначьщинї (в пруским королївстві) жиє собі швець пяниця, котрому кілька днїв тому назад приключила ся така пригода: Жінка шевця пішла для зарібку копати бараболї, а шевця лишила на господарстві і наказала єму пильнувати особливо льохи з поросятами. Ледви що жінка вийшла з хати, як швець чим борше побіг до коршми, ну та й зараз добре упив ся. Але пізнїйше пригадав собі, що жінка наказала єму доглядати льохи з поросятами, отже пішов в три пути домів, та й зайшов простїсенько до хлїва. Здає ся, що в хлїві межи свиньми було досить мягко, бо пяний шевчиско ляг в барліг тай заснув. Аж нараз будить ся з великого болю. Льоха, що вже була зголоднїла, взялась їсти шевця і вхопила за руку та відгризла єму відразу всї пальцї одної руки.

— **Нещаслива пригода.** Дня 10 с. м. підчас добуваня каміня в ломі в Команчи, повіта сяніцкого упав робітник Полякевич з гори в яму глубоку на 16 метрів і в наслїдок того потовк ся так сильно, що на другий день помер. В справі сїй розведено судове слїдство.

— **Огнї.** Дня 6 с. м. о 2 год. рано вибух огонь в стодолї Ганки Подолякової в Буркановї, повіта підгаєцкого, і знищив вовсїм стодолу, стайню і стріху хати. Шкода доходить до 600 К і не була обезпечена. Огонь вибух мабуть внаслїдок неосторожности, бо в ночи з дня 5 на 6 с. м. відбувало ся весїлє в хатї Подолякової. — Дня 5 с. м. около 8 год. рано згоріло в селї Волосівцї, золочівского повіта, 8 загород селяньских разом з будинками і цїлим сегорічним добутком, разом вартости 25.400 К. З того були обезпеченї лиш 4 господарі на суму 6.500 К. — Дня 10 с. м. около 2 год. по полудни вибух на присїлку Кравець ad Вулька таневска у побережника Николая Мартина і згоріли хата, стайня і стодола зі всїми запасами збіжа і сїна. Необезпечена шкода виносить 2000 К. Причиною огню були дїти, 6-лїтна донька Мария і 4-лїтний син Михась, що в неприсутности родичів підпалили коноплї та гороховину, з котрих була зроблена загата на зиму.

— **Служба божа на висотї 4500 метрів понад морем.** На найбільше стрімкім вершку гори Монте Роза в Альпах, на Червіно, стоїть від кількох днів високий хрест. Жителї долини Аоста зложили ся а шість гірских провідників своєю відвагою і витревалостию причинили ся до того, що той хрест витягнено на сам вершок і там єго уставлено. То не легка була робота винести вісїм частий хреста, що важили разом 85 кільоґрамів аж на сам вершок гори. Разом з тими провідниками пішов також і один сьвященик і серед пречудної погоди відправив на найвисшім вершку Европи службу божу та посьвятив хрест.

— **Землетрясеня і вибухи вулканїчні.** Після вістий, які наспіли з Австралії, було там в послїдних часах пять сильних землетрясень, котрі зрушили цїлу полудневу Австралїю і змінили значно єї поверхню. В сторонах Клярендона проявляло ся землетрясенє дивним дивом в правильних відступах часу через цїлий тиждень. В многих сторонах наробило землетрясенє великої шкоди. Часть полудневовсхідного побережа підняла ся на кілька стіп в гору. То землетрясенє далось почути також в Новій Зеляндиї і в Ґватемалї. Внаслїдок вибуху вулькану Санта Мария в Ґватемалї згинуло дуже богато людий. Вибух знищив місцевости: Пальм, Ст. Філїппе, Кольомбія і Конепак. Всї плянтациї в сторонах сего вулькана знищені.

— **В наслїдок вибуху нафти** в машинцї до вареня, на котрій дня 14 с. м. вечером варила Амалїя Томашевска служниця капітана, від артилериї, Марияна Войціховского у Львові при ул. Красїцких ч. 14, попекла ся згадана служниця так сильно на цїлім тїлї, що житю єї

се єї і змогло, за богато роботи! Робила за десятьох, попри свої девятьдесять і два.

Рапетиха відказала помалу:

— Є дві цїни: сорок су за день, а три франки за ніч для богатих; двайцять су за день а сорок за ніч для инших. Ви будете менї платити двайцять і сорок.

Мужик надумував ся. Він добре знав матїр. Знав, яка она витревала та дужа. Недуга єї могла ще потревати з яких вісім днїв, хоч лїкар казав инакше. Тож він відповів рішучо:

— Нї! Волю радше, щоби ви подали цїну за все до кінця. Доктор сказав, що незадовго буде конець. Коли так станесь, то вам зиск, а моя шкода; а коли протягнесь через завтра і довше, то мій зиск а ваша шкода.

Рапетиха глянула на него з зачудованєм. Нїколи ще не годилась, бо не хотїла ризикувати. Потім прийшло їй до голови, що він либонь хоче єї ошукати.

— Не можу нїчого сказати, поки не побачу вашої матери.

— То ходїть зі мною!

Она втерла руки і пішла зараз.

По дорозї не мовили до себе нї слова. Она ішла швидким дрібним кроком, він витягав свої довгі ноги, як колиб за кождим кроком мав перескочити потік. Корови, що лежали на поли, припечені жарою, тяжко здвигали голови і помукували слабим голосом, немов просили сьвіжої трави. Наближуючись до дому, Гонорій Бонтан забуркотїв:

— А як би так прийшов конець сам з себе? — і в гомонї єго голосу виражалось жаданє, котре він відчував.

Але стара не вмерла. Она лежала горілиць на барлозї, склала руки на ковдрі з фіолєтового кабуну, руки поражуючо худі, голі, похожі на чужоземні зьвірята, затиснуті внаслїдок ревматизму, змученя та робіт, котрі сповнила за одно майже цїле столїтє. Рапетиха приступила до хорої і дивилась на неї. Взяла єї за пульс, опукала, запитала о щось, щоби почути єї голос, відтак знов придивилась їй уважно і вийшла з Гонорієм. Виробила собі певний погляд: стара не перетреває і ночи

— Ну щож?

Жінка відповіла:

— Щож? оно потреває два днї, може і три. Дасьте менї шість франків уже за все разом.

— Шість франків! — крикнув Гонорій, — шість франків! Чи ви збожеволїли? А я вам кажу, що се на пять-шість годин не більше.

І довго торгували ся обоє пристрастно. Але що жінка хотїла вже відійти, а само збіже не зайшло би до клунї, то він напослїдок згодив ся.

— Найбільше шість франків за все аж до похорону.

— Шість франків.

Він пішов собі до свого збіжа в поли.

Жінка увійшла назад у хату. Взяла ся до роботи, бо підчас догляду над умираючими безупинно щось робила, чи для себе, чи для сем'ї, котра єї наняла. Нараз запитала:

— А ви сповідали ся?

Недужа заперечила рухом, а Рапетиха, дуже боговійна жінка, зірвала ся з криком:

— Ісусе Христе, Матїнко Божа! як се можна? Біжу по панотця!

* *
*

Прибув небавом панотець в білім стихарі. Хлопчина з хору в червонім уборі дзвінким голосом оповіщав тихе і опалене село, що сьвященик іде з Паном Богом. Люди, що працювали далеко, познимали шапки і закинули на хвилю роботу, поки білий одяг панотця не зник за якоюсь хатою. Вязальниці обернулись від снопів в той бік, звідки долїтав дзвенкіт і хрестились. Чорні кури наполохані бігли вздовж рова, розгойдуючись на ніжках, аж до добре їм знакомого сховку, де зникали нежданно. Лоша привязане до паля на лузї, заякане почало фиркати і бігати довкола паля. Хлопчина з хору в червонім убраню ішов хитко; пан отець поступав за ним з похиленою на груди головою з біретом на голові, відмовляючи півголосно молитви. За ними дріботала Рапетиха, скулена в двоє, як колиб кождої хвилї мала упасти перед себе на землю, з руками зложеними як у церкві.

Гонорій побачив їх здалека і запитав:

— А до кого?

Хлопчина швидко відповів:

— З Паном Богом до вашої матери.

Мужик не зачудував ся.

— Може бути, певно! — і знов взяв ся до роботи.

Мати Бонтан висповідала ся, дістала розгрішенє і запричащалась, а пан отець відійшов, полишаючи обі жінки в душній парній атмосфері хати. Рапетиха дивила ся на умираючу, цікава, чи довго ще то потреває.

День скінчив ся сьвіжійшим вітром, котрий порушав сьвятий образ, прикріплений цьвяхами до стїни. Малі занавіси, колись білі а тепер пожовклі і покриті чорними плямами, хотїли визволитись, відлетїти, як душа бабусї.

Здавало ся, що она нерухома з широко розплющеними очима, ждала байдужно на смерть так близьку, котра казала на себе чекати. Чути було сьпівучий голос короткого віддиху, що вививав ся через стиснуте горло. Недовго, а той віддих урве ся — і буде на земли о одну жінку менше, а нїхто не жалувати-ме за нею!

Смерком вернув ся Гонорій. Приступив до постелї, побачив, що мати ще жива і запитав:

— Ну щож чувати?

грозить небезпечність і товариство ратункове відставило єї до шпиталю. Капітан Войціховский, що ратував служницю попік собі голову і руки. Вигоріла також часть постелі ужитої до ратованя Томашевскої.

— **Еміґрацийний аґент перед судом.** Вчера відбула ся перед звичайним трибуналом у Львові друга розправа против знаних аґентів еміґрацийних, Сільвія Надарія з Удіне і Василя Сідельника. Перша розправа відбула ся против них ще минулого року, і тоді засуджено Надарія на 3 місяці арешту і 500 К. гривни, а Сідельника на 4 місяці арешту і 300 К. гривни. Против сего вироку оба засуджені внесли відклик до найвисшого трибуналу у Відни. Відклик узгляднено і поручено львівскому судови перевести нову розправу. Тимчасом обох засуджених за кавциєю випущено з вязниці під условиною, що їм не вільно виїздити поза границі Австриї. Сідельник, властитель реальности в Камінці новій, равского повіта, ждав покінченя розправи. Инакше зробив Нодарі. Одного гарного ранка донесли часописи, що Нодарі утік до Удіни. Тому вчерашна розправа відбула ся майже виключно в справі Сідельника. Перечитано велику купу актів, листів еміґрантів, відозв і т. ин. Вечером трибунал по нараді оголосив вирок, яким увільнено Сідельника від вини і кари.

— **Японка доктором медицини.** В університеті в Ст. Франціско докторизувала ся перша Японка, п. Уна Янаґісова. Наміряє она еще через якийсь час позістати в Ст. Франціско і практикувати в тамошній клініці, а опісля осісти в Токіо і посьвятити ся там лїченю жінок і дітий.

— **Зрослі близнята.** З Осека доносять, що в селі Кукулівцях селянка Правда породила двоє дітий близнятка зрослі від шиї аж до пупця. Близнятка були зовсїм добре розвинені, але мимо того померли до кількох годин. Ціле село сходило ся до зліжниці дивити ся на ті близнятка.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** подає до відомости: „Газета Львівска“ з дня 15 с. м. оповіщує росписанє лїцитацийної продажи старих материялів, узисканих в окрузї ц. к. Дирекциї зелїзниць державних у Львові. — Оферти належить вносити найдальше до 12 години в полудне дня 29 падолиста с. р. до висше згаданої ц. к. Дирекциї зелїзниць державних. Услівя продажи подані суть в „Газеті Львівскій“, а можна їх одержати також в бюрі для справ варстатових в ц. к. Дирекциї зелїзниць державних.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 17 падолиста. Здоровлє Цїсаря поліпшує ся, і до кінця сего тиждня Цїсар цілком поверне до здоровля. Помимо нездоровля Цїсар займає ся справами державними.

Рим 17 падолиста. До аґентиї Стефаніґого доносять з Льондона, що Рубіні від довшого часу перебував в Анґлії і в тім часї нїколи не виїздив до Італиї. Спершу мешкав в Ґлезґо а відтак в Льондонї. Дня 31 жовтня був ще в Льондонї.

Мадрид 17 падолиста. Новий кабінет з Саґастою на чолї зложив в суботу присягу в руки короля.

Софія 17 падолиста. Кн. Фердинанд повірив знов Даневу утворенє нового кабінету.

Льондон 17 падолиста. Цїсар Вільгельм відїхав з поворотом з Анґлії до Нїмеччини.

Так само питав ся і давнїйше, коли матїр була лиш троха нездорова. Рапетиху попрацав з пригадкою:

— Завтра о пятій годині напевно!

— Завтра о пятій! — відповіла.

Рапетиха справді прийшла досьвіта. Гонорій, заки пійшов у поле, зїв перше юшки, котру сам собі зварив. Рапетиха запитала:

— Ну якже з матїрю? жива?

— Має ся навіть лїпше — відповів з виразом невдоволення в очах.

Занепокоєна Рапетиха приступила до вмираючої, що лежала в такім самім стані апатична і нерухома з отвертими очима та затисненими руками, зложеними на ковдрі. Зрозуміла, що се може тревати два дні, чотири, навіть вісім. Боязнь огорнула серце скупарки, а рівночасно почула злість на того хлопа, що єї обдурив, і на тую невмираючу бабусю. Але взяла ся до роботи і ждала, вдивляючи ся в поморщене лице матери Бонтана.

Гонорій вернув ся на снїданє. Виглядав задоволено, майже весело. Потому знов відійшов. Він звозив збіже до клуні і єму в тім ділї вело ся як найкрасше.

* * *

Рапетиха трясла ся зі злости. Кожда минаюча хвиля видавала ся їй краденим грошем. Чула в собі охоту шалену охоту — схопити ту ослицю за шию, здушити трохи і сперти той скорий віддих, що крав їй час і гріш. Але поміркувала, що се небезпечно. Инші гадки прийшли їй до голови. Приступила до постелї і запитала:

— Ви бачили коли чорта?

— Нї! — шепнула бабуся.

Рапетиха почала оповідати історию, щоби перестрашити слабий ум умираючої.

— На кілька хвиль перед смертию — казала — являє ся усім людям при конаню чорт. В руцї у него мітла, на голові ринка і кричить голосно. Коли побачилось его, то вже зістаєсь лише кілька хвиль житя.

І почала вичисляти тих, котрим з'явив ся чорт в єї присутности.

Залякана бабуся піднесла трохи руки і намагала ся обернути лицем до вікна.

Нагле Рапетиха зникла по конець ліжка. Взяла з шафи плахту і накинула на себе, насадила на голову ринку, котрої три кортки вигнуті ніжки виглядали як роги, взяла в праву руку мітлу, а лївою зелїзну покришку, котра кинена сильно впала на землю з бренькотом.

Рапетиха вилїзла на крісло відсунула занавіску по конець ліжка і так звила ся хорій, прибираючи рухи і видаючи з себе різкі голоси, що кріпшали на силї в зелїзнім горшку, що ним заслонила собі лице, і погрожувала хорій мітлою.

Умираюча перестрашена, з божевільним поглядом, стрібувала остатного надлюдского зусильля, щоби встати і втечи. Витягнула спід ковдри руку і груди і з глубоким стоном впала на подушку. Скінчило ся!

А Рапетиха уставила все на місце спокійно. Потім заплющила великі очи вмерлої, поставила миску коло постелї, влила трохи сьвяченої води, встромила в ню хресть з комоди, вклякла і почала з жаром відмовляти молитви за усопших, котрі в міла на память враз з ремеслом.

А коли Гонорій повернув вечером, застав єї при молитвах і зараз обчислив, що ще зискала на двайцять су, бо сторожила три дні і одну ніч. Се все коштувало пять франків, а мала дістати шість...

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1. мая 1902 після середно-европ. год

Зі Львова

посп.	особ.	відходить
		День
	6·25	До Станиславова, Підвисокого. Потутор
	6·35	„ Лавочного, Мункача, Борислава
	6·30	„ Підволочиск, Одеси, Ковова
	6·20	„ Підволочиск з Підзамча
8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Відня
	8·40	„ „ Відня, Хирова, Стружа
	9·00	„ Скольчого, Лавочного від 1/7 до 15/9
	9·15	„ Янова
	9·25	„ Підволочиск з гол. двірця
	10·35	„ Іцкан, Сонова, Берґомету
	10·20	„ Белзця, Рави, Любачева
	11·25	„ Янова від 1/7 до 15/9 в недїлї і сьвята
1·55		„ Підволочиск з гол. двірця
2·08		„ „ Підзамча
	2·15	„ Брухович від 7/5 до 10/9 в недїлї і сьвята
2·40		„ Іцкан, Гусятина, Корешмезе
2·55		„ Кракова, Відня, Хабівки
	3·05	„ Стрия, Скольчого лиш від 1/5 до 30/9.
	3·15	„ Янова від 1/5 до 15/9.
	3·20	„ Зимноводи від 15/5 до 16/9.
	3·25	„ Брухович „ „ „ „
	3·30	„ Ярослава
		Ніч
12·45	4·15	До Кракова, Відня, Берлина
2·51		„ Іцкан, Констанциї, Букарешту
	8·16	„ Брухович від 7/5 до 10/9.
	6·25	„ Іцкан, Радовець, Кімполюнґа
	6·20	„ Кракова, Відня, Берна, Варшави а Орлова від 15/6 до 15/9.
	6·30	„ Янова від 1/5 до 15/9 в будні дни
	6·35	„ Лавочного Мункача, Хирова
	7.25	„ Сокаля, Рави рускої
	7·10	„ Тернополя з гол. двірця
	7·33	„ „ Підзамча
	10·05	„ Янова від 1/5 до 15/9 в недїлї і сьвята
	10·30	„ Іцкан, Гусятина, Радовець
	11·—	„ Кракова, Відня, Івоничa
	11·10	„ Підволочиск, Бродів з гол. двірця
	11·23	„ „ Грималова з Підзамча

До Львова

посп.	особ.	приходить
		День
	6·10	З Кракова
	6·20	„ Черновець, Іцкан, Станиславова
	6·50	„ Брухович від 7/5 до 10/9.
	7·10	„ Зимноводи „ „ „ „
	7·45	„ Янова (головний дворець)
	8·10	„ Лавочного „ „
	8·00	„ Тернополя на Підзамче
	7·40	„ „ „ гол. дворець
	8·15	„ Сокаля, Рави рускої
	8·50	„ Кракова, Відня, Орлова
	10·25	„ Ярослава, Любачева
	11·55	„ Іцкан, Черновець, Станиславова
	1·23	„ Янова на гол. дворець
1·35		„ Кракова, Відня
1·45		„ Іцкан, Станиславова
2·20		„ Підволочиск на Підзамче
	4·40	„ Стрия, Самбора, Борислава
2·35		„ Підволочиск на гол. дворець
	5·10	„ „ „ Підзамче
	5·35	„ „ „ гол. дворець
	6·00	„ Сокаля
	5·50	„ Кракова
5 40		„ Чернівців
	3·14	„ Брухович
		Ніч
	12·05	З Скольчого, Калуша, Борислава
12 15		„ Черновець. Букарешту
2·31		„ Кракова, Відня, Орлова
	3·12	„ Підволочиск на Підзамче
	3·35	„ „ „ гол. дворець
	6·20	„ Іцкан, Підвисокого, Козови
	10.03	„ Янова від 1/5 до 31/5 і від 16/9 до 30/9 що дня, а від 1/6 до 15/9 в недїлю і сьвята
	7·04	„ Брухович від 7/5 до 30/6 і від 16/9 до 30/9
	8·50	„ Брухович від 1/7 до 15/9 що день
8·40		„ Кракова, Відня, Любачева
	9·30	„ Янова від 1/5 до 15/9.
	9·50	„ Кракова, Відня, Пешту, Сянока
	9·20	„ Іцкан, Ковова, Підвисокого
	10·20	„ Підволочиск, Бродів, Копичинець
	10·38	„ „ на гол. дворець
	10·50	„ Лавочного, Хирова, Пешту

ЗАМІТКА. Пора нічна числить ся від **6-ої** години вечером до **5-ої** години **59** мінут рано. Час середно-европейский ріжнить ся від львівского о 36 мінут. В місті видають білети їзди: Звичайні білети аґенция часописей Ст. Соколовского в пасажи Гавсмана ч. 9 від 7-ої рано до 8-ої вечером, а білети звичайні і зонні книжкі, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних (ул. Красіцких ч. 5 в подвірю, сходи II. двери ч. 52) в годинах урядових (від 8—3 а в сьвята від 9—12).

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефонъ число 569).